

Til:
DVS' Medlemmer

MEDDELELSE NR. 2012 – 6

1. Vejhistorisk ekskursion til Skotland

Årets vejhistoriske ekskursion gik til Skotland og fandt sted i dagene søndag 26. – torsdag 30. august. I alt 27 personer deltog i den meget vellykkede tur. **Professor Roland Paxton** fra Heriot-Watt University i Edinburgh stod – sammen med DVSs næstformand **Carl Johan Hansen** - for tilrettelæggelsen af turens program og var vores meget vidende guide på turen i Skotland. Roland Paxton havde arrangeret, at vi mødtes med ingeniører fra de lokale vejvæsener og som appellselsinen i turbanen havde udvirket, at vi – som ganske få personer får mulighed for - fik tilladelse til at komme op på toppen af Forth Bridge.

Turen forløb i store træk således: Efter ankomsten til Edinburgh søndag spadserede vi gennem byen til Thomas Telford's majestætiske stenbro Dean Bridge og gennem Edinburgh's New Town. Næste dag gik turen over Forth Road Bridge – en flot hængebro fra 1964 - til Forth Bridge fra 1890 – den knapt 3 km lange imponerende, verdensberømte jernbanebro, som ved dens åbning blev betegnet som 'Verdens ottende vidunder'.

Turens højdepunkt var – i mere end én forstand – besøget på toppen af Forth Bridge. Fra 110 m's højde over havet var der en fantastisk udsigt ned over broen, som skinnede som ny, efter færdiggørelsen et par måneder tidlig af en 10-årig renovering til 130 mio £, og over Firth of Forth og Edinburghs vestlige omegn. Foto: Lars Nilsson.

Turen gik videre til Dundee med Tay Railway Bridge – ”berygget” for at den oprindelige bro et år efter dens åbning i 1878 styrtede sammen, hvorved 75 passager i et passerende tog omkom. Næste besøg var Bell Rock Lighthouse – eller rettere landstationen for det 35 m høje fyrtårn fra 1810, som ligger ca. 19 km ude i det åbne hav. Desværre var vejret virkelig ”skotsk” (regnfuldt), så fyrtårnet kunne ikke skimtes i det fjerne. Videre via Aberdeen til Craigellachie med Telford’s smukke hængebro fra 1814, som for nogle år blev skønsomt renoveret. Ad the Great North Road, som løber mellem Edinburgh og Inverness, kom vi til Caledonian Canal. Dette store værk inden for bygningskunsten, som (også) er bygget af Telford, blev anlagt 1803-1822 for at forbinde Nordsøen med Atlanterhavet. Kanalen har en samlet længde på næsten 100 km, hvoraf 65 km er søer og vandløb og 35 km er menneskabt. Turen gik langs Caledonian Canal og Loch Ness til Fort William og til Neptune’s Staircase – et imponerende anlæg, hvor 8 sluser på i alt 450 m løfter/sænker kanalens fartøjer 20 m.

Næste dag var målet først det skotske højland med Telford’s Glen Shiel Bridge – en stenbro fra 1815. Tilbage via Glen Coe til Aberfeldy med ‘General Wade’s Bridge’. Broen er en del af ‘the Military roads system’ i Skotland, som blev anlagt under General Wade’s kommando i årene fra 1725. Sidste dag begyndte med besøg på Auld Bridge i Stirling med kig over til William IV Bridge, bygget 1829-32 af Robert Stevenson. Videre til Falkirk Wheel, hvor de tidligere sluser, som forbandt to store kanaler med et løft på 33 m, blev lukket for både i 1933. I 2002 blev forbindelsen genoprettet med det imponerende ‘Falkirk Wheel’.

Skotland har rigtig mange interessante og spændende steder at besøge og se – så der var tale om et stramt program, der var lagt. Og der var også et par steder, der måtte ”springes over”. Vi synes dog, at 2012’s vejshistoriske ekskursion til Skotland var meget vellykket – dette til trods for at vejret var rigtig ’skotsk’, dvs. meget afvekslende med solskin, tørvejr og megen regn.

Vi takker firmaerne **COLAS DANMARK A/S**, **Lemminkäinen A/S** og **NCC Roads A/S** for økonomisk støtte til turen. Stor tak også til **professor Roland Paxton** for hans store arbejde med tilrettelæggelsen og guidning af turen.

De 27 deltagere og vores guide Roland Paxton på Auld Bridge. Den gule bygning på højdedraget i baggrunden er Stirling Castle. Foto: Chauffør Jimmie med UB’s kamera.

2. Danmarks Vej- og Bromuseum nu lukket

Nedenstående lakoniske meddelelse har de sidste par måneder stået at læse på indgangsdøren til Danmarks Vej- og Bromuseum. Situationen er således, at transportminister Henrik Dam Christensen har besluttet, at museet skal være afviklet og ryddet inden udgangen af 2012.

Meddelelse på Vej- & Bromuseets indgangsdør. Foto: CJH.

Museet har udarbejdet en plan for, hvordan afviklingen skal foregå. Målet er, at "museets samling, udstilling og viden i videst muligt omfang skal overføres til andre museer o. lign., så borgerne sikres fortsat adgang til resultaterne af det arbejde, der er udført for offentlige bevillinger i perioden 2005-2012." Og at "borgere og institutioner, der har doneret effekter og tjenesteydelser eller midler til indkøb af effekter og tjenesteydelser, høres forud for overgivelse til andre institutioner". Afhændelsen skal endvidere ske "på en måde, der ikke virker

stødende på offentlighedens opfattelse af samlingens kulturhistoriske værdi".

Museets udstilling består af række temaer, bygget op med fysiske og digitale aktiviteter. Museet har endvidere udført en række vej- og brohistoriske undersøgelser, som er publiceret på hjemmesiden www.vejogbro.dk.

Afhændelse af selve samlingen er langt den største opgave. Her skal det så vidt sikres, "at genstande af særlig kulturhistorisk betydning overdrages til andre statslige/statsanerkendte museer". Bestyrelsen har anbefalet, at Kulturstyrelsen tages med på råd om processen, så den kan foregå på den rigtigste måde. Kulturstyrelsen høres endvidere om, hvordan de dele af samlingen, som ikke overtages af statslige eller statsanerkendte museer, bedst håndteres.

På et møde den 11. oktober mellem Kulturstyrelsen, Nationalmuseet, Danmarks Tekniske Museum (DTM), Transportministeriet og Vej- og Bromuseet blev det aftalt, at udstillingen overtages af DTM i Helsingør, mens Nationalmuseet ønsker at få nogle få genstande, som de mangler. DTM har endvidere ønsket at overtage museets fotoarkiv. Derudover overvejer DTM, hvilke genstande de gerne vil overtage, heriblandt er der flere gamle tromler og måle- og laboratoriekøretøjer.

Derefter kan de regionale statsanerkendte museer tage, hvad de måtte ønske. Lolland-Falster Museum har allerede vist interesse i den del af samlingen, der typisk kommer fra deres område, bl.a. en række milesten. På Lolland findes i forvejen – på vejen forbi Reventlows herregård Pederstrup - en strækning, "Museumsvejen", på 1 mils længde, hvor alle 100-favnsten er opstillet.

DVS har gennemgået bogsamlingen og overtaget en del af denne samling. Herunder er en række tidsskrifter, bl.a. en komplet samling af Dansk Vejtidskrift, som er overført til DV.

Det nu lukkede Vej & Bro Museum. Foto: CJH

Vej- og Bro Museet er også i besiddelse af en del arkivalier mv., som er overdraget fra amterne, da de blev nedlagt i forbindelse med Kommunalreformen i 2007. De vil blive overdraget til Statens arkiver.

De resterende genstande, effekter osv., der måtte være tilbage efter denne afviklingsproces, vil gå til kassation.

3. DVS's arrangementer i 2012

DVS har desværre ikke været i stand til at gennemføre alle de arrangementer, som var planlagt i 2012. Besøget på Vej & Bro Museet måtte på grund af for lille tilmelding udsættes i foråret og derefter måtte museet jo helt lukke. Og turen over Øresundsbroen til Malmø og 'Jakriborg' måtte også udsættes. Det skyldes den absurde og travle situation, der opstod, da museet skulle lukkes og afvikles inden udgangen af 2012. Først forsøget på at redde museet på en eller anden måde og herefter med arbejdet med at hjælpe med bevaring/opbevaring af museets samlinger.

I efteråret var planlagt foredraget '**Vintertjeneste – vintervedligeholdelse i historisk perspektiv**' med foredragsholderne *civilingeniør Freddy Knudsen*, Vejdirektoratet og *meteorolog Henrik Voldborg*, tidl. DMI. Det har på grund af foredragsholderens travle arbejde med vintertjenesten ikke været muligt at finde en passende dag i år for dette foredrag, men det vil nu blive afholdt lige i begyndelsen af januar 2013 - så det kan fortsat siges at falde ind under 2012's aktiviteter. Nærmere om foredraget i næste meddelelse.

Vi beklager meget dette afbræk i vores "normale" aktivitetsniveau.

Venlig hilsen

Ulrik Winther Blindum
Sekretær i DVS

Dansk Vejhistorisk Selskab c/o Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13,
Postboks 9018, 1022 København K. E-mail: dvs@vd.dk Web: www.vejhistorie.dk